

RECOMANEM

Materials i recursos d'interès recomanats per l'ICIP

Llibres

Col·leccions de l'ICIP

En la seva tasca de formació i difusió de la cultura de pau, l'ICIP disposa de cinc col·leccions de llibres, creades en col·laboració amb diferents editorials catalanes. Cada una està especialitzada en àmbits temàtics concrets, i en conjunt sumen 58 títols. Pel que fa a la noviolència, l'Institut compta amb la col·lecció "Noviolència i lluita per la pau", amb obres d'experts internacionals com John Paul Lederach, Aldo Capitini o Nel Noddings, i la col·lecció "Clàssics de la Pau i la Noviolència", composta per textos de Martin Luther King, Hannah Arendt, Mahatma Gandhi i Lluís Maria Xirinacs, entre d'altres. També dins la col·lecció "Eines de pau, seguretat i justícia" s'han publicat diversos títols centrats en la noviolència, d'autors com Pepe Beunza, Jean-Marie Muller, el Grup d'Estudi sobre Feminisme i Noviolència, o el Seminari Estat de Pau.

D'altra banda, la Biblioteca de l'ICIP també disposa d'un fons especialitzat en temes de cultura de pau, seguretat i conflictes. El catàleg es troba en constant creixement i la majoria de publicacions estan disponibles en préstec.

Web

En Peu de Pau

La iniciativa social En Peu de Pau, nascuda a Catalunya l'octubre de 2017 amb la voluntat d'estendre i promoure la resistència civil pacífica i no violenta, ha dut a terme un treball de difusió i reflexió per reforçar la cultura de la noviolència en les mobilitzacions ciutadanes. Fruit de la seva tasca, ha organitzat tallers i ha elaborat

materials formatius sobre acció i resistència noviolenta. Aquests materials són un conjunt de set decàlegs disponibles en català i castellà que aborden des de diferents vessants la teoria i la pràctica de la noviolència i la participació cívica.

A tall d'exemple, el primer i el segon decàleg, dedicats a les mobilitzacions, ofereixen informació i consells per exercir el dret a la manifestació sense caure en el parany de la violència. Aborden des de la pròpia protecció física davant les accions repressives dels cossos policials, fins a com dur a terme les accions de confrontació passives pròpies de la resistència pacífica o com actuar en cas de detenció.

En altres volums, es fa referència a aspectes com la noviolència a les xarxes socials, els criteris per avaluar la coherència i efectivitat d'una acció noviolenta, les accions ciutadanes d'alliberament des de l'estratègia noviolenta i les actituds de la força noviolenta com a forma d'entendre la vida i les relacions.

Documental

Noviolència

Arreu del món la reivindicació noviolenta ha estat utilitzada pels moviments socials, tant en la lluita pels drets humans en règims dictatorials, com per la defensa de drets socials i laborals en països democràtics. Al llarg de la història s'ha demostrat com la força de la noviolència ha permès dur a terme grans canvis estructurals i socials des de la participació ciutadana.

El documental *Noviolència*, del programa *Latituds de Televisió de Catalunya*, repassa els grans esdeveniments del segle XX basats en la lluita noviolenta, com les mobilitzacions contra la llei de segregació racial als Estats Units, el camí cap a la independència de la Índia, les reivindicacions de les Mares de la Plaza de Mayo a l'Argentina o les mobilitzacions del 15M a l'Estat espanyol.

El film, coproduït per l'ICIP, pren com a fil conductor un taller de mètodes d'acció noviolenta de l'Escola de Cultura de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona impartit per Paco Cascón, referent internacional en educació per la pau, mediació i negociació. A partir de les intervencions de Cascón i les imatges d'arxiu, el documental introdueix l'espectador en què és la noviolència i la desobediència civil, de quines eines

disposa i quines implicacions té com a filosofia de vida.

Com a complement al documental, l'ICIP ha produït una guia didàctica per aprofundir en el treball i la reflexió al voltant de la noviolència com a filosofia de vida i eina per abordar els conflictes.

Campanya

#SomDefensores

El setembre de 2017, organitzacions de defensa dels drets humans agrupades a laFede.cat, Defender a quien defende, el Centre per la defensa dels Drets Humans Iridia, l'Associació Catalana per la Defensa dels Drets Humans i Rereguarda en Moviment, van impulsar la campanya #SomDefensores. La iniciativa naixia amb la voluntat de vetllar per la defensa dels drets humans en el context de mobilitzacions i conflicte polític que es viu a Catalunya i que va tenir el seu punt àlgid en la celebració del referèndum de l'1 d'octubre i la resposta repressiva de l'Estat espanyol.

La campanya compta amb cinc recursos principals, el primer dels quals és un manifest en què es destaca la importància de la protecció del dret a la llibertat d'expressió i premsa, el dret a reunió, el dret a la intimitat i el dret a un judici just. En aquesta línia, la campanya ha difós una guia amb consells legals i argumentari jurídic per actuar en cas de vulneració de drets fonamentals.

El tercer recurs és un dispositiu d'assistència legal i psicològica format per una norantena de professionals que ofereix assistència a ciutadans i moviments socials que hagin patit detencions o agressions, especialment durant les mobilitzacions. Per consolidar una protecció integral, també s'ha constituït una xarxa d'observadors amb l'objectiu de recollir informació i fer un seguiment sobre el terreny de les possibles vulneracions de drets.

Per últim, des de #SomDefensores s'ha publicat un informe que recull les violacions de drets civils i polítics comesos el setembre i octubre de 2017 amb la finalitat d'evar-lo a instàncies internacionals i nacionals competents i difondre'l entre la ciutadania, les institucions i les autoritats públiques.

Web

Nonviolence International

Nonviolence International és una xarxa de centres de recursos que promou l'ús de l'acció no violenta. Va ser fundada l'any 1989 als Estats Units per l'activista palestí Mubarak Awad i actualment és una de les organitzacions amb estatus consultiu al Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides.

La xarxa desenvolupa diversos programes i col·laboracions al Canadà, l'Amèrica Llatina, el Sud-est Asiàtic, l'Orient Mitjà –principalment Palestina– i Ucraïna. La seva activitat està focalitzada en la recerca i la promoció de la no violència i la cultura de la pau i en el treball per la reducció de la violència arreu del món. Per aconseguir-ho, els seus esforços se centren en l'elaboració de materials (manuals, llibres, programes de ràdio, recursos educatius, etc.), la formació de diversos col·lectius en mètodes no violents, la mediació en conflictes i el treball conjunt amb altres organitzacions religioses i pels drets humans, entre d'altres.

El web de Nonviolence International compta amb un apartat de recursos i materials educatius propis, entre els quals destaca la major col·lecció de mètodes de resistència no violenta –més de 300 entrades– amb exemples i una breu explicació de cada un. El portal també ofereix un ampli recull d'enllaços a manuals, programes formatius, articles, llibres i bibliografia de creació pròpia i de tercers, i una llista d'organitzacions que utilitzen estratègies no violentes.

Web

International Fellowship of Reconciliation

Amb més de cent anys de trajectòria, l'International Fellowship of Reconciliation (IFOR) és una de les organitzacions amb més experiència en la lluita per la transformació de les estructures polítiques, socials i econòmiques injustes des del poder de la no violència. Actualment la seva tasca es desenvolupa a través de 71 organitzacions membre amb presència a més de 40 països i en relació estreta amb ONG i iniciatives de la societat civil afins.

L'IFOR té diverses àrees de treball centrades en l'educació i capacitació per la noviolència, l'objecció de consciència, el canvi climàtic, el desarmament, la cooperació interreligiosa, la violència de gènere i l'apoderament juvenil. A banda, compta amb tres programes internacionals: una escola per formar joves compromesos amb el canvi social en mètodes d'acció directa noviolenta; un programa d'acompanyament de defensors dels drets humans i actors de la societat civil, amb especial èmfasi a Colòmbia i Palestina; i Women Peacemakers, una iniciativa per promoure la perspectiva de gènere en la construcció de pau noviolenta i donar suport a l'apoderament de dones activistes per la pau. Gràcies a l'èxit d'aquest darrer programa, actualment Women Peacemakers és una organització independent, però manté forts vincles amb l'IFOR.

En el seu portal web hi ha un apartat de notícies que recull les novetats de l'organització i de temàtiques relacionades amb la seva activitat. A més, també compta amb una secció en què es recopilen diversos recursos d'elaboració pròpia i d'altres organitzacions com publicacions, informes, documentals i jocs d'ordinador.

© Generalitat de Catalunya